

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 septembre 2021

**AUDITION
DES REPRÉSENTANTS
DE LA DONATION ROYALE**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET
PAR
M. Christian LEYSEN

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif.....	3
A. Gouvernance.....	3
B. Comptabilité en partie double et comptes annuels 2020	3
C. La mission, les valeurs et la communication	5
D. Avenir	6
II. Questions des membres	6
III. Réponses des orateurs	16
IV. Répliques et réponses supplémentaires des orateurs.....	21

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 september 2021

**HOORZITTING
MET VERTEGENWOORDIGERS
VAN DE KONINKLIJKE SCHENKING**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR FINANCIËN EN BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Christian LEYSEN**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
A. Governance.....	3
B. Dubbele boekhouding en jaarrekening 2020.....	3
C. Missie, waarden en communicatie	5
D. Toekomst.....	6
II. Vragen van de leden	6
III. Antwoorden van de sprekers.....	16
IV. Replieken en bijkomende antwoorden van de sprekers.....	21

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Marie-Christine Marghem

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Joy Donné, Sander Loones, Wim Van der Donckt
Ecolo-Groen	Cécile Cornet, Dieter Vanbesien, Gilles Vanden Burre
PS	Hugues Bayet, Malik Ben Achour, Ahmed Laaouej
VB	Kurt Ravyts, Wouter Vermeersch
MR	Marie-Christine Marghem, Benoît Piedboeuf
CD&V	Steven Matheï
PVDA-PTB	Marco Van Hees
Open Vld	Christian Leysen
Vooruit	Joris Vandenbroucke

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Peter Buysrogge, Kathleen Depoorter, Michael Freilich, Tomas Roggeman
Wouter De Vriendt, Marie-Colline Leroy, Stefaan Van Hecke, Albert Vicaire
Mélissa Hanus, Christophe Lacroix, Patrick Prévot, Sophie Thémont
Steven Creyelman, Erik Gilissen, Reccino Van Lommel
Nathalie Gilson, Florence Reuter, Vincent Scourneau
Hendrik Bogaert, Leen Dierick
Steven De Vuyst, Peter Mertens
Egbert Lachaert, Jasper Pillen
Melissa Depraetere, Vicky Reynaert

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH	Vanessa Matz
-----	--------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numerering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Le mardi 29 juin 2021, votre commission a organisé une audition sur la Donation Royale avec M. Jan Smets, président du conseil d'administration de la Donation royale et gouverneur honoraire de la Banque Nationale de Belgique, et M. Fabrice Carton, administrateur délégué *a.i.* de la Donation Royale.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

A. Gouvernance

M. Jan Smets, président du conseil d'administration de la Donation Royale et gouverneur honoraire de la Banque Nationale de Belgique, explique que le conseil d'administration de la Donation Royale se compose de dix membres. En avril 2020, la présidence a été transférée du baron Paul Buysse à M. Smets.

Deux membres du conseil d'administration ont présenté leur démission: M. Brieuc Quévy, directeur général du Service public de Wallonie (SPW) Agriculture, Ressources naturelles et Environnement et M. Geert Noels, CEO et Fondateur d'Econopolis. M. Quévy a été remplacé par Mme Bénédicte Heindrichs. M. Noels a quant à lui été remplacé par Mme Sophie Dutordoir, administratrice déléguée de la SNCB.

Pour renforcer le contrôle interne de la Donation Royale, un comité d'audit, présidé par Mme Antoinette d'Aspremont Lynden, a été créé au sein du conseil d'administration le 20 février 2020. Ce comité d'audit a pour mission d'assurer le suivi du processus d'information financière, de contrôler l'efficacité des systèmes de contrôle interne et de gestion des risques et de superviser le contrôle légal des comptes annuels et des comptes consolidés, ce qui inclut le suivi des questions et recommandations formulées par la Cour des comptes.

En ce qui concerne la direction, M. Fabrice Carton a été nommé administrateur délégué *ad interim* le 5 mai 2021. M. Erwin Verhaeren a été nommé administrateur délégué adjoint néerlandophone le 14 mars 2021.

B. Comptabilité en partie double et comptes annuels 2020

M. Fabrice Carton, administrateur délégué a.i. de la Donation Royale, rappelle que, pour les comptes annuels 2020, la Donation Royale est passée d'une

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft op dinsdag 29 juni 2021 een hoorzitting gehouden over de Koninklijke Schenking met de heer Jan Smets, voorzitter van de beheerraad van de Koninklijke Schenking en ere-gouverneur van de Nationale Bank van België en de heer Fabrice Carton, afgevaardigde-beheerder *a.i.* van de Koninklijke Schenking.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

A. Governance

De heer Jan Smets, voorzitter van de beheerraad van de Koninklijke Schenking en ere-gouverneur van de Nationale Bank van België, legt uit dat de beheerraad van de Koninklijke Schenking uit 10 leden bestaat. Het voorzitterschap is in april 2020 overgegaan van baron Paul Buysse naar de heer Smets.

Twee leden van de beheerraad hebben ontslag genomen: de heer Brieuc Quévy, directeur-generaal van de *Service public de Wallonie (SPW) Agriculture, Ressources naturelles et Environnement*, en de heer Geert Noels, CEO en stichter van Econopolis. De heer Quévy werd vervangen door mevrouw Bénédicte Heindrichs. De heer Noels werd op zijn beurt vervangen door mevrouw Sophie Dutordoir, gedelegeerd bestuurder van de NMBS.

Om de interne controle op de Koninklijke Schenking te versterken werd op 20 februari 2020 binnen de schoot van de beheerraad een auditcomité opgericht dat wordt voorgezeten door mevrouw Antoinette d'Aspremont Lynden. Het auditcomité heeft de opdracht om het proces van de financiële informatie op te volgen, de doeltreffendheid van de interne controlesystemen en de risicobeheersing te controleren en de wettelijke controle van de jaarrekeningen en de geconsolideerde rekening op te volgen met inbegrip van de opvolging van de vragen en aanbevelingen van het Rekenhof.

Wat de directie betreft werd de heer Fabrice Carton op 5 mei 2021 benoemd als gedelegeerd bestuurder *ad interim*. Op 14 maart 2021 werd de heer Erwin Verhaeren benoemd als Nederlandstalige adjunct gedelegeerd bestuurder.

B. Dubbele boekhouding en jaarrekening 2020

De heer Fabrice Carton, afgevaardigde-beheerder a.i. van de Koninklijke Schenking, wijst erop dat de Koninklijke Schenking voor de jaarrekening 2020 overgeschakeld is

comptabilité de caisse à une comptabilité en partie double. Désormais, la comptabilité de la Donation Royale est également conforme à la norme IPSAS (*International Public Sector Accounting Standards*), qui est également utilisée par des organisations internationales telles que l'OCDE et l'OTAN. Cette norme IPSAS vise à améliorer la qualité de la comptabilité, la fiabilité des rapports financiers, la transparence financière, la responsabilité (*accountability*) et le *benchmarking* entre les autorités.

La norme IPSAS s'inspire très largement des *International Financial Reporting Standards* (IFRS), qui constituent la norme internationale en matière de rapports financiers des sociétés. L'orateur souligne que la Donation Royale a franchi volontairement le pas vers la norme IPSAS et est la première institution fédérale à avoir établi ses comptes annuels selon la norme IPSAS.

Le total de l'actif de la Donation Royale au 31 décembre 2020, constitué principalement d'actifs immobiliers, s'élevait à 126,9 millions d'euros. Le patrimoine immobilier de la Donation Royale se compose de 4 catégories: les terrains (dont des forêts), les immeubles de rapport loués à des tiers, les bâtiments utilisés par la Donation Royale elle-même et une série de bâtiments historiques qui ne sont pas loués mais qui sont entretenus.

M. Carton précise que la Donation Royale a décidé de n'intégrer provisoirement dans la comptabilité que les terrains sur lesquels se trouvent des forêts. La norme IPSAS 33 accorde aux entités du secteur public une période de transition de trois ans pour évaluer les actifs lors du passage à la norme IPSAS. Les comptes annuels qui seront clôturés le 31 décembre 2022 comprendront tous les actifs immobiliers. En raison du grand nombre de biens immobiliers, il n'est pas possible pour la Donation Royale d'en évaluer l'intégralité en un court laps de temps. Les terrains sur lesquels se trouvent les forêts sont évalués dans les comptes à 35,9 millions d'euros. La valeur des arbres (actifs biologiques) est estimée à 50 millions d'euros.

En 2020, les produits se sont élevés 7,4 millions d'euros et se composaient principalement de revenus locatifs (5,6 millions d'euros) et, dans une moindre mesure, de revenus provenant de la vente de bois et de droits de chasse et de pêche.

Les charges se sont élevées à 6,5 millions d'euros en 2020 et se composaient principalement de frais de personnel (4,3 millions d'euros). Les frais d'investissement et de maintenance du patrimoine se sont élevés à 1,1 million d'euros. Le poste "autres charges" correspond

van een kasboekhouding naar een dubbele boekhouding. De boekhouding van de Koninklijke Schenking voldoet voortaan ook aan de IPSAS-standaard (*International Public Sector Accounting Standards*) die ook gebruikt wordt door internationale organisaties zoals OESO en NAVO. Deze IPSAS-standaard beoogt een betere kwaliteit van de boekhouding, een verhoogde betrouwbaarheid van de financiële rapportage, een betere financiële transparantie, meer *accountability* (rekenschap) en een betere *benchmarking* tussen de overheden.

De IPSAS-standaard is zeer sterk gebaseerd op de *International Financial Reporting Standards* (IFRS), die de internationale standaard is voor de financiële rapportering van vennootschappen. De spreker benadrukt dat de Koninklijke Schenking op vrijwillige basis de stap heeft gezet naar de IPSAS-standaard en de eerste federale instelling is die haar jaarrekening volgens de IPSAS-standaard heeft opgesteld.

Het totaal van de activa van de Koninklijke Schenking bedroeg op 31 december 2020 126,9 miljoen euro, hoofdzakelijk onroerende activa. Het onroerend patrimonium van de Koninklijke Schenking bestaat uit 4 categorieën: gronden (waaronder bossen), opbrengstgebouwen die worden verhuurd aan derden, gebouwen die door de Koninklijke Schenking zelf worden gebruikt en een reeks historische gebouwen die niet worden verhuurd en maar wel worden onderhouden.

De heer Carton wijst erop dat de Koninklijke Schenking heeft besloten om voorlopig enkel de terreinen waarop zich bossen bevinden in de boekhouding op te nemen. De norm IPSAS 33 geeft de entiteiten van de publieke sector bij de overschakeling naar de IPSAS-standaard een overgangperiode van drie jaar om de activa te waarderen. De jaarrekening die zal worden afgesloten op 31 december 2022 zal alle onroerende activa bevatten. Wegens het grote aantal onroerende activa is het voor de Koninklijke Schenking niet mogelijk om deze op korte tijd allemaal te waarderen. De terreinen waarop zich bossen bevinden worden in de boekhouding gewaardeerd op 35,9 miljoen euro. De waarde van de bomen (biologische activa) wordt geraamd op 50 miljoen euro.

De opbrengsten bedroegen in 2020 7,4 miljoen euro die voornamelijk bestaan uit huuropbrengsten (5,6 miljoen euro) en in mindere mate uit opbrengsten uit de verkoop van hout en jacht- en visrechten.

De kosten bedroegen in 2020 6,5 miljoen euro die voornamelijk zijn samengesteld uit personeelskosten (4,3 miljoen euro). De kosten voor investeringen en het onderhoud van het patrimonium bedroegen 1,1 miljoen euro. De post "andere kosten" zijn voornamelijk belastingen zoals

pour l'essentiel à des taxes telles que le précompte immobilier. Les comptes annuels 2020 ont été clôturés sur un bénéfice de 920 000 euros.

Les comptes annuels 2020 ont été approuvés à l'unanimité par le conseil d'administration le 16 juin 2021 sur la base d'une décision du comité d'audit. La Cour des comptes recevra ces comptes annuels par l'intermédiaire du ministre des Finances et les contrôlera. La Donation Royale se tient à la disposition de la Cour pour répondre à toute question.

C. La mission, les valeurs et la communication

M. Jan Smets, président du conseil d'administration de la Donation Royale et gouverneur honoraire de la Banque nationale de Belgique, explique que la Donation Royale a pris l'initiative de définir la mission et les valeurs de l'institution et de les intégrer dans son fonctionnement opérationnel.

La Donation Royale est un établissement public autonome de l'État sous le contrôle du ministre des Finances. Son statut et son organisation sont fixés par l'arrêté royal du 9 avril 1930.

Sa mission sociétale consiste à gérer un patrimoine mobilier et immobilier unique, composé notamment de parcs et de forêts, de bâtiments et d'infrastructures. Ce patrimoine est valorisé et développé dans une perspective de long terme suivant des principes de saine gestion et de bonne gouvernance.

Pour mener à bien cette mission, la Donation Royale se laisse inspirer par l'histoire et guider par l'expertise de ses collaborateurs mus par la volonté de contribuer à un avenir durable, au bénéfice des générations futures.

La Donation Royale met en avant quatre valeurs-clés:

— la pertinence (ex. une comptabilité répondant à des normes internationales, une distinction claire des missions entre la direction et le conseil d'administration, des décisions solidement étayées, ...);

— l'entreprenance (ex. développer une relation professionnelle et durable avec les différentes parties prenantes, ainsi qu'une perspective à long terme axée sur le rendement social);

— la durabilité et l'écoresponsabilité (ex. tendre vers l'efficacité énergétique, réduire l'impact climatique);

onroerende voorheffing. De jaarrekening van 2020 werd afgesloten met een winst van 920 000 euro.

De jaarrekening 2020 werd op 16 juni 2021 door de beheerraad unaniem goedgekeurd op basis van een beslissing van het auditcomité. Via de minister van Financiën zal het Rekenhof deze jaarrekening ontvangen en controleren. De Koninklijke Schenking staat ter beschikking van het Rekenhof om op eventuele vragen te antwoorden.

C. Missie, waarden en communicatie

De heer Jan Smets, voorzitter van de raad van bestuur van de Koninklijke Schenking en ere-gouverneur van de Nationale Bank van België, legt uit dat de Koninklijke Schenking het initiatief heeft genomen om de missie en de waarde van de instelling te definiëren en te incorporeren in de operationele werking.

De Koninklijke Schenking is een zelfstandige openbare instelling onder toezicht van de minister van Financiën waarvan het statuut en de organisatie zijn geregeld in het koninklijk besluit van 9 april 1930.

De maatschappelijke opdracht van de Koninklijk Schenking bestaat uit het beheer van het uniek roerend en onroerend patrimonium bestaande uit parken, bossen, gebouwen en infrastructuur. Het erfgoed wordt ontwikkeld en gewaardeerd met een langetermijnperspectief volgens de beginselen van goed bestuur en deugdelijk beheer.

De Koninklijke Schenking laat zich voor deze opdracht inspireren door de geschiedenis en leiden door de expertise van haar medewerkers om bij te dragen aan een duurzame toekomst voor de toekomstige generaties.

De Koninklijke Schenking schuift vier kernwaarden naar voor:

— oordeelkundig (bijvoorbeeld boekhouding die beantwoordt aan internationale normen, goed onderscheiden taken voor het management en de beheerraad, goed gefundeerde beslissingen enzovoort);

— ondernemend (bijvoorbeeld het uitbouwen van een professionele en duurzame relatie met de verschillende stakeholders, langetermijnperspectief met de focus op maatschappelijk rendement);

— duurzaam en milieuvriendelijk (bijvoorbeeld energetische efficiëntie nastreven, reductie van de klimaatimpact);

— l'implication sociale (ex. tenir compte de la capacité financière de certains locataires).

Sur le plan de la communication également, la Donation Royale a pris différentes initiatives. Ainsi, elle a lancé récemment un site web consacré à l'Arboretum de Tervuren accompagné de la publication d'un ouvrage sur le même thème. Parallèlement, elle prépare son propre site au style maison renouvelé, qui sera lancé cette année encore avec un peu de retard. Les activités et les actualités seront désormais diffusées via les médias sociaux (Instagram, Facebook et LinkedIn), tandis qu'une communication plus proactive faite de communiqués de presse, d'interviews et de reportages passera par les médias traditionnels.

D. Avenir

Conformément à la mission, aux valeurs et à la stratégie qui ont été définies, la direction de la Donation Royale va évaluer et rationaliser son organisation et son fonctionnement selon les principes de la bonne gouvernance. À cet égard, les fonctions des différents organes seront définies plus clairement. Le conseil d'administration interviendra dans la définition de la stratégie à moyen et à long terme, approuvera les plans opérationnels et les principales orientations stratégiques, veillera à la culture d'entreprise, approuvera le cadre de contrôle interne et de gestion des risques et donnera des conseils.

Conformément à la mission et aux valeurs de l'institution, la direction de la Donation Royale sera chargée de mettre en œuvre la stratégie définie et d'en optimiser le fonctionnement. Cet exercice portera à la fois sur l'organisation (notamment la numérisation des archives de la Donation Royale), la politique du personnel, la comptabilité, les rapports financiers et la communication.

Enfin, M. Smets indique que le conseil d'administration entend gérer la Donation Royale dans une perspective à long terme. Dans ce cadre, il a déjà pris différentes initiatives comme l'instauration de la comptabilité en partie double. Dans un prochain temps, il se consacrera à la valorisation du patrimoine, ainsi la rédaction d'un programme d'investissement pluriannuel et d'un plan de financement.

II. — QUESTIONS DES MEMBRES

M. Tomas Roggeman (N-VA) constate avec satisfaction que la Donation Royale a progressé sur un certain nombre de points par rapport à 2019, année où sa

— betrokken bij de samenleving (bijvoorbeeld rekening houden met de financiële draagkracht van sommige huurders).

Ook op communicatievlak werden er reeds verschillende initiatieven genomen. Zo heeft de Koninklijke Schenking recent een website gelanceerd over het Arboretum te Tervuren gekoppeld aan de publicatie van een boek over het Arboretum. Daarnaast is een eigen website van de Koninklijke Schenking in voorbereiding met een nieuwe huisstijl die nog dit jaar met enige vertraging zal worden gelanceerd. Activiteiten en actuele informatie zullen voortaan worden gecommuniceerd via sociale media (Instagram, Facebook en LinkedIn). Er komt ook een meer proactieve communicatie met persberichten, interviews en reportages in de traditionele media.

D. Toekomst

Op basis van de missie, waarden en de uitgetekende strategie zal het management van de Koninklijke Schenking de actuele organisatie en de werking evalueren en stroomlijnen volgens de principes van goed bestuur. Daarbij zullen de functies van diverse organen duidelijker worden omschreven. De beheerraad zal zich inlaten met het bepalen van de strategie op middellange en lange termijn, de goedkeuring van de operationele plannen en de belangrijkste beleidslijnen, het bewaken van de bedrijfscultuur, de bepaling van het kader voor interne controle en risicobeheer en adviesverlening.

Op basis van de missie en de waarde zal het management van de Koninklijke Schenking de opdracht krijgen om de uitgetekende strategie te implementeren en de werking te optimaliseren. Deze oefening zal zowel betrekking hebben op de organisatie (met onder meer de digitalisering van het archief van de Koninklijke Schenking) als op het personeelsbeleid, de boekhouding, de financiële rapportage als de communicatie.

De heer Smets geeft tot slot aan dat de beheerraad de Koninklijke Schenking wenst te beheren vanuit een langetermijnperspectief. In dat kader heeft de beheerraad reeds verschillende initiatieven genomen zoals de invoering van de dubbele boekhouding. De komende tijd zal hij werken aan de valorisatie van het vastgoed, het opstellen van een meerjarig investeringsprogramma en van een financieringsplan.

II. — VRAGEN VAN DE LEDEN

De heer Tomas Roggeman (N-VA) stelt met tevredenheid vast dat de Koninklijke Schenking op een aantal punten vooruitgang heeft geboekt ten opzichte van 2019 toen

gestion avait été vivement critiquée. Les points positifs sont l'introduction du comité d'audit, la comptabilité en partie double et la norme IPSAS. L'intervenant se réjouit également du lancement du nouveau site internet et il comprend tout à fait le retard accumulé à cet égard. La Donation Royale a-t-elle pris ces initiatives de son propre chef ou à la demande du ministre des Finances? Le ministre, en tant qu'autorité de tutelle, est-il étroitement associé à cette réforme?

Lors de la précédente audition en 2019, il a été mentionné que la Cour des comptes n'avait pas une vision complète du fonctionnement, du patrimoine ni des revenus de la Donation Royale. Est-ce toujours le cas ou ces angles morts ont-ils été éliminés entre-temps?

La présentation montre que les actifs de la Donation Royale sont évalués à 35 millions d'euros. Ce montant ne concerne que la valeur des forêts et non celle des autres terrains ou bâtiments. Cela signifie-t-il que la Donation Royale n'a toujours pas une idée complète de la valeur de ses biens immobiliers?

La Cour des comptes a également critiqué le fait que de nombreux biens n'étaient pas entretenus et que, par conséquent, aucun revenu n'en était tiré en raison, notamment, de la vacuité de certains immeubles. Un système a-t-il été mis au point dans l'intervalle pour optimiser les revenus? Quels sont les projets de la Donation royale pour améliorer son fonctionnement?

Le mois dernier, la presse a fait état du départ de M. Geert Noels du conseil d'administration, prétendument en raison d'une opinion contraire à la politique menée et d'un désaccord sur les réalisations du Roi Léopold II. Les représentants de la Donation Royale peuvent-ils confirmer ces informations? Où se situait le problème exactement?

La Donation Royale a proclamé que l'implication dans la société constituait l'une des pierres angulaires de sa nouvelle politique et de sa nouvelle organisation. Il s'agit d'un bel engagement envers la communauté. L'une des demandes les plus explicites de la société à la Donation Royale concerne l'ouverture du parc de Laeken au public. La crise du coronavirus a une fois de plus démontré le manque d'espaces verts publics à Bruxelles. Ces dernières années, un large consensus politique s'est développé en faveur de l'ouverture d'une partie du parc de Laeken au public. Ce dossier revient régulièrement à l'ordre du jour politique. Plusieurs résolutions sont pendantes, tant au Parlement bruxellois qu'à la Chambre, émanant de nombreux partis. Le groupe N-VA a même déposé une proposition de loi distincte à ce sujet. Selon M. Roggeman, une solution élégante serait que la Donation Royale et la Régie des Bâtiments

er veel kritiek kwam op het beheer van de Koninklijke Schenking. Positief zijn daarbij de invoering van het auditcomité, de dubbele boekhouding en de IPSAS-standaard. De spreker kijkt ook uit naar de lancering van de nieuwe website met alle begrip voor het uitstel. Heeft de Koninklijke Schenking deze initiatieven genomen uit eigen beweging of in opdracht van de minister van Financiën? Wordt de minister, als toezichhoudende overheid, nauw betrokken bij deze hervorming?

Tijdens de vorige hoorzitting in 2019 werd aangehaald dat het Rekenhof geen volledig beeld had op de werking, het patrimonium en de inkomsten van de Koninklijke Schenking. Is dit nog steeds het geval of zijn deze blinde vlekken ondertussen weggewerkt?

Uit de presentatie blijkt dat de activa van de Koninklijke Schenking op 35 miljoen euro worden gewaardeerd. Dit betreft enkel de waarde van de bossen en niet van de andere terreinen of gebouwen. Betekent dit dat de Koninklijke Schenking nog steeds geen volledig zicht heeft op de waarde van haar onroerend goed?

Er was ook kritiek van het Rekenhof dat er veel goederen waren die niet onderhouden werden en waar dus geen inkomsten uit gehaald werden door onder meer leegstand van bepaalde gebouwen. Is er ondertussen een systeem uitgedacht om de inkomsten te optimaliseren? Welke plannen heeft de Koninklijke Schenking in petto om haar werking te optimaliseren?

Vorige maand maakte de pers melding van het vertrek van de heer Geert Noels uit de beheerraad dat zou te wijten zijn aan een tegengestelde visie op het gevoerde beleid en onenigheid over de verwezenlijkingen van de Koning Leopold II. Kunnen de vertegenwoordigers van de Koninklijke Schenking deze berichten bevestigen? Waar zat juist het probleem?

De Koninklijke Schenking heeft de betrokkenheid bij de samenleving uitgeroepen tot één de hoekstenen van haar nieuw beleid en organisatie, een mooi engagement ten aanzien van de gemeenschap. Een van duidelijkste vragen van samenleving naar de Koninklijke Schenking betreft de openstelling van het park van Laken voor het publiek. De coronacrisis heeft de nood voor meer publiek groen in Brussel nog eens aangetoond. De afgelopen jaren is er een breed politiek draagvlak gegroeid voor de openstelling van een deel van het park van Laken. Met regelmaat van de klok keert dit dossier terug op politieke agenda. Zowel in het Brussels parlement als in de Kamer er zijn verscheidene resoluties hangende van heel wat partijen. De N-VA-fractie heeft er zelfs een apart wetsvoorstel voor ingediend. Het zou volgens de heer Roggeman een elegante oplossing zijn dat de Koninklijke Schenking samen met de Regie der

élaborent conjointement une proposition en ce sens. La Donation Royale est-elle ouverte à cette suggestion? D'après les quelques signaux qui filtrent occasionnellement, cette possibilité se heurterait à la résistance du conseil d'administration. Ces informations sont-elles exactes et le conseil a-t-il déjà pris position à ce sujet?

L'intervenant en vient ensuite à une question fondamentale. La Donation Royale est une institution d'État. Son patrimoine est une propriété de l'État. La gestion de ce patrimoine devrait par conséquent servir l'intérêt public, en tenant évidemment compte des conditions figurant dans les actes de donation de 1900 et 1907. Ces dernières années, le quotidien *De Tijd* a publié plusieurs analyses qui montrent que l'essentiel des dépenses est destiné aux immeubles utilisés par les membres de la Famille Royale. De nombreux autres biens sont mal entretenus, vacants depuis des années et parfois vandalisés. On pourrait donc conclure que la Donation Royale ne sert pas l'intérêt public, mais uniquement les intérêts privés de la Famille Royale.

L'intérêt public est-il primordial pour la Donation Royale? M. Smets pense-t-il que la Donation Royale sert actuellement suffisamment l'intérêt public? Comment M. Smets perçoit-il la zone de tension entre les intérêts publics des autorités et les intérêts privés de la Famille Royale en tant qu'utilisateur privilégié? La composition du conseil d'administration ne pose-t-elle pas un problème, étant donné que la majorité des membres du conseil d'administration doit être composée de personnes issues de la Cour royale elle-même (voir l'article 7 de l'arrêté constitutif du 9 avril 1930)? La composition actuelle du conseil d'administration favorise-t-elle véritablement l'intérêt public? Comment améliorer l'attention portée à l'intérêt public?

La loi domaniale de 1929, qui constitue la base juridique de l'arrêté constitutif de 1930, prévoit que la Donation Royale doit être entièrement autonome: elle est tenue de "faire face à toutes ses dépenses au moyen des ressources dont elle dispose". L'intention expresse du législateur était d'éviter que les coûts d'entretien et d'investissement des biens provenant de la donation ne reviennent finalement à l'État. C'est la raison pour laquelle la Donation Royale a été créée en tant que personne morale distincte. Certains biens de la Donation Royale, comme la Tour japonaise et le Pavillon chinois, qui sont la propriété de la Donation Royale, sont toutefois toujours entretenus par la Régie des Bâtiments, c'est-à-dire aux frais de l'État. La loi domaniale de 1929 n'est donc pas respectée. Malgré les dispositions légales, certaines dépenses sont toujours prises en charge par

Gebouwen daaromtrent een voorstel zou uitwerken. Staat de Koninklijke Schenking daarvoor open? Af en toe sijpelen er signalen door dat dit op verzet zou stoten vanwege de beheerraad. Is deze informatie juist en heeft de beheerraad daarover reeds een standpunt ingenomen?

Vervolgens komt de spreker tot een fundamentele vraag. De Koninklijke Schenking is een instelling van staat. Haar patrimonium is staats eigendom. Het beheer van dat patrimonium zou dan ook het openbaar belang moeten dienen, uiteraard rekening houdend met de voorwaarden in de schenkingsaktes van 1900 en 1907. De krant *De Tijd* heeft in afgelopen jaren een paar analyses gepubliceerd waaruit blijkt dat het gros van de uitgaven gericht wordt op de panden die benut worden door de leden van de Koninklijke Familie. Heel wat andere goederen vertonen gebrekkig onderhoud en er is sprake van jarenlange leegstand en vandalisme. Daaruit zou men kunnen afleiden dat de Koninklijke Schenking zich niet ten dienste stelt van het openbaar belang, maar enkel van de particuliere belangen van de Koninklijke Familie.

Staat het openbaar belang op de eerste plaats bij de Koninklijke Schenking? Meent de heer Smets dat de Koninklijke Schenking vandaag voldoende het openbaar belang dient? Hoe kijkt de heer Smets aan tegen het spanningsveld van publieke belangen van de overheid en particuliere belangen van Koninklijke Familie als bevoorrechte gebruiker? Vormt de samenstelling van de beheerraad daarbij geen probleem gezien het feit dat meerderheid van de leden van de beheerraad moet bestaan uit personen met een achtergrond bij het Koninklijk Hof zelf (zie artikel 7 van het oprichtingsbesluit van 9 april 1930)? Komt de huidige samenstelling van de beheerraad de aandacht voor het openbaar belang wel ten goede? Hoe kan de aandacht voor het openbaar belang worden verbeterd?

De domaniale wet van 1929, die de wettelijke basis vormt voor het oprichtingsbesluit van 1930, bepaalt dat de Koninklijke Schenking volledig zelfbedruipend moet zijn: "uitgaven bestrijden bij middel der fondsen die te zijner beschikking zijn". Het was nadrukkelijke bedoeling van de wetgever te vermijden dat onderhouds- en investeringskosten van goederen uit de Koninklijke Schenking alsnog bij de Staat zouden belanden. Dat was reden voor de oprichting van de Koninklijke Schenking als afzonderlijke rechtspersoon. Echter worden bepaalde goederen van de Koninklijke Schenking zoals de Japanse toren en het Chinees paviljoen die eigendom zijn van de Koninklijke Schenking, nog steeds onderhouden door de Regie der Gebouwen, dus op kosten van de Staatskas. De domaniale wet van 1929 wordt bijgevolg niet nageleefd. Ondanks de wettelijke bepalingen

les caisses de l'État. Selon l'intervenant, la seule raison d'être de la Donation Royale en tant que personne morale distincte est dès lors sans objet. Le membre se demande quel peut encore être l'intérêt de doter la Donation Royale d'une personnalité juridique distincte. Pourquoi la Donation Royale devrait-elle continuer à fonctionner selon un statut distinct, séparé du reste de la gestion immobilière des autorités, dès lors que l'objectif de base (être autonome) n'est pas atteint? La Liste civile est déjà largement gérée par la Régie des Bâtiments, c'est notamment le cas du Château de Laeken. Cela semble fonctionner. Quels services la Donation Royale fournit-elle que les autres organismes publics de gestion immobilière ne peuvent pas fournir?

M. Kristof Calvo (Ecolo-Groen) constate avec satisfaction que plusieurs problèmes mis au jour en 2019 dans le chef de la Donation Royale ont été corrigés dans l'intervalle: l'instauration d'une comptabilité en partie double, le transfert des archives aux Archives de l'État et l'établissement d'un inventaire du patrimoine. Il préconise d'organiser annuellement une réunion de suivi au Parlement afin de pouvoir suivre l'évolution de la situation de la Donation Royale.

Pour autant, plusieurs questions demeurent sans réponse. Ainsi se pose la question de savoir si, à terme, la Donation Royale peut continuer de fonctionner en tant que personne morale distincte à long terme. Les avantages l'emportent-ils toujours sur les inconvénients? L'intégration de la Donation Royale dans la Régie des Bâtiments n'est-elle pas une piste plus intéressante? Des synergies sont-elles possibles avec d'autres entités?

En ce qui concerne l'implication sociale de la Donation Royale, l'intervenant se dit favorable à une plus grande accessibilité du patrimoine, en particulier le Parc de Laeken. En plus d'un certain nombre de réformes techniques, l'ouverture partielle du Parc de Laeken pourrait être le symbole du vent nouveau qui souffle sur la Donation Royale. Tant au niveau fédéral que régional, l'ouverture au public des magnifiques espaces verts du Parc de Laeken bénéficie d'un large soutien parmi la population. M. Smets pourrait-il faire le point en la matière?

Enfin, M. Calvo demande que dans le cadre de l'élaboration de la vision, des valeurs et des plans d'avenir, on s'intéresse également à la célébration du bicentenaire de la Belgique en 2030.

M. Wouter Vermeersch (VB) fait observer qu'en tant qu'institution publique, la Donation Royale est placée sous le contrôle du ministre des Finances. Or, contrairement aux précédentes auditions du 15 janvier 2020, aucun

belanden kosten nog steeds bij de Staatskas. De enige bestaansreden voor de Koninklijke Schenking als afzonderlijke rechtspersoonlijkheid is daarmee volgens de spreker zonder voorwerp. Hij vraagt zich af wat nog het nut is van die bestuurlijke autonomie voor de Koninklijke Schenking? Waarom zou de Koninklijke Schenking nog verder werken in een afzonderlijk statuut, los van rest van het vastgoedbeheer van overheid, als de basisdoelstelling (het zelfbedruipend zijn) niet verwezenlijkt wordt? De Civiele Lijst wordt nu al in grote mate beheerd door de Regie der Gebouwen, met onder meer het kasteel van Laken. Dat blijkt te werken. Welke diensten levert de Koninklijke Schenking die andere vastgoedorganen van de overheid niet kunnen leveren?

De heer Kristof Calvo (Ecolo-Groen) acht het positief dat een aantal pijnpunten die in 2019 bij de Koninklijke Schenking aan het licht waren gekomen ondertussen zijn rechtgezet: de invoering van de dubbele boekhouding, de overdracht van de archieven aan het Rijksarchief, en de opmaak van een inventaris van het patrimonium. Hij pleit ervoor om jaarlijks een opvolgingsvergadering te organiseren in het Parlement om de situatie bij de Koninklijke Schenking te kunnen monitoren.

Toch blijven er nog een aantal vragen onbeantwoord. Zo stelt zich de vraag of de werkvorm van een Koninklijke Schenking als een aparte rechtspersoon op termijn werkbaar blijft. Wegen de voordelen ervan nog op tegen de nadelen? Is de integratie van de Koninklijke Schenking in de Regie der Gebouwen geen interessantere piste? Zijn er synergiën mogelijk met andere entiteiten?

Met betrekking tot de maatschappelijke betrokkenheid van de Koninklijke Schenking is de spreker voorstander van meer toegankelijkheid van het patrimonium, in het bijzonder het park van Laken. Naast een aantal technische hervormingen zou een gedeeltelijke openstelling van het park van Laken het symbool kunnen zijn van de nieuwe wind die waait door de Koninklijke Schenking. Zowel op federaal als op regionaal niveau is er een groot maatschappelijk draagvlak om het prachtige groene domein van het park van Laken open te stellen voor het publiek. Kan de heer Smets op dat vlak een stand van zaken geven?

Tot slot vraagt de heer Calvo om bij het uitwerken van de visie, waarden en toekomstplannen ook aandacht te hebben voor de viering van het tweehonderdjarig bestaan van ons land in 2030.

De heer Wouter Vermeersch (VB) merkt op dat de Koninklijke Schenking als openbare instelling onder het toezicht staat van de minister van Financiën. In tegenstelling tot de vorige hoorzitting van 15 januari 2020 is

représentant du ministre des Finances n'est présent aujourd'hui. Comment expliquer cette absence?

Depuis 1930, la Donation Royale est une institution publique autonome placée sous la tutelle du ministre des Finances. Elle doit être totalement indépendante financièrement. En d'autres termes, il ne lui est pas alloué de l'argent du contribuable. L'intervenant demande toutefois si, en réalité, la Donation Royale est effectivement autosuffisante et financièrement indépendante. C'est un secret de polichinelle que de nombreux coûts de la Donation Royale sont répercutés sur le contribuable. Récemment encore, il a été décidé que la rénovation des Serres royales de Laeken, dont le coût est estimé à 10 millions d'euros, serait entièrement prise en charge par l'État.

La série d'articles "Immo Royale" parus dans *De Tijd* a également souligné le manque de transparence de la Donation Royale. Depuis la moitié des années 1990, la Cour des comptes préconise la comptabilité en partie double pour l'ensemble de organes de l'État belge. À cet égard, le gros problème est l'absence d'inventaire tant pour le patrimoine mobilier qu'immobilier. Depuis 2003, la comptabilité en partie double a également été imposée à la Donation Royale. Cette dernière s'était formellement engagée à l'instaurer dès 2016, mais cette comptabilité sera finalement reportée jusqu'aux comptes 2020. Il n'est apparu que récemment que les comptes de 2020 sont prêts.

Depuis 2017, la Donation Royale s'est engagée à dresser un inventaire et à le mettre à jour. Cet inventaire reste pourtant lettre morte, à l'exception des forêts dont la valeur est estimée à 35 millions d'euros. Pourquoi est-il si difficile de faire l'inventaire de l'ensemble du patrimoine? La série d'articles "Immo Royale" a révélé que la Donation Royale possède 7 500 hectares de terres et de terrains et 77 bâtiments, dont 9 châteaux et 13 fermes. La Donation Royale peut-elle fixer la valeur de l'ensemble de son patrimoine? Sinon, quelles initiatives envisage-t-elle pour y parvenir?

M. Vermeersch souhaite profiter de l'occasion pour commenter sa proposition de loi relative à l'administration de la Donation Royale (DOC 55 0829/001). La proposition de loi vise à soumettre le fonctionnement de la Donation Royale à un contrôle démocratique fixé par la loi. D'où la proposition d'appliquer la comptabilité en partie double à la Donation Royale pour commencer. De plus, des comptes annuels doivent être établis, puis contrôlés par la Cour des comptes et transmis à la Chambre des représentants. Ensuite, la composition du conseil d'administration de la Donation Royale doit

er vandaag geen vertegenwoordiger van de minister van Financiën aanwezig. Hoe valt dit te verklaren?

Sinds 1930 is de Koninklijke Schenking een zelfstandige openbare instelling die onder het toezicht staat van de minister van Financiën. De Koninklijke Schenking moet financieel volledig onafhankelijk zijn. Met andere woorden, er hoort geen belastinggeld naartoe te gaan. Echter stelt de spreker zich de vraag of de Koninklijke Schenking in de realiteit wel zelfbedruipend en financieel onafhankelijk is. Het is een publiek geheim dat heel wat kosten van de Koninklijke Schenking worden afgewenteld op de belastingbetaler. Recent werd nog beslist dat de renovatie van de Koninklijke serres te Laeken dat 10 miljoen euro zal kosten volledig zal worden gedragen door de Staat.

De artikelenreeks "Immo Royale" in *De Tijd* bracht ook het gebrek aan transparantie binnen de Koninklijke Schenking aan het licht. Sinds de helft van de jaren 90 promoot het Rekenhof het dubbel boekhouden binnen het geheel van de Belgische staat. Het grote probleem daarbij is het gebrek aan een inventaris van zowel het roerend als het onroerend patrimonium. Vanaf 2003 werd de dubbele boekhouding ook verplicht bij Koninklijke Schenking. De Koninklijke Schenking had formeel toegezegd om vanaf 2016 de dubbele boekhouding in te voeren maar uiteindelijk werd de invoering uitgesteld tot de rekeningen 2020. Pas recent blijkt de jaarrekening van 2020 klaar te zijn.

Vanaf 2017 heeft de Koninklijke Schenking beloofd een inventaris op te stellen en die ook te actualiseren. Deze inventaris blijkt nog steeds dode letter te zijn, behalve de bossen waarvan de waarde geraamd wordt op 35 miljoen euro. Waarom is het zo moeilijk om een inventaris van het hele patrimonium op te stellen. De artikelenreeks "Immo Royale" toonde aan dat de Schenking beschikt over 7 500 hectare aan gronden en terreinen en 77 gebouwen waaronder 9 kastelen en 13 hoeves. Kan de Koninklijke Schenking een waarde bepalen voor haar volledig patrimonium? Zo niet, welke initiatieven zal de Koninklijke Schenking nemen om dat wel te kunnen doen?

De heer Vermeersch wenst van de gelegenheid gebruik te maken om zijn wetsvoorstel betreffende het beheer van de Koninklijke Schenking (DOC 55 0829/001) toe te lichten. Het wetsvoorstel beoogt een wettelijk vastgestelde democratische controle in te stellen op de werking van de Koninklijke Schenking. Daarom vooreerst het voorstel om het systeem van dubbel boekhouden toe te passen op de Koninklijke Schenking. Ook dient een jaarrekening te worden opgesteld die wordt gecontroleerd door het Rekenhof en overgezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. Ten tweede dient de beheerraad

être plus équilibrée. Enfin, il est proposé de faire payer un loyer conforme aux prix du marché aux occupants des résidences royales.

S'agissant du Parc de Laeken, l'intervenant prône également de l'ouvrir au public le plus rapidement possible. Celui-ci représente en effet le plus vaste espace vert de la Région de Bruxelles-Capitale.

D'un point de vue démocratique, M. Vermeersch estime qu'il est étrange que le Parlement ne soit pas associé au fonctionnement de la Donation Royale. Il s'agit pourtant d'une institution publique qui gère un patrimoine d'intérêt national. À ce titre, le membre demande que la Donation Royale soit soumise à un contrôle parlementaire annuel. M. Smets est-il ouvert à cette idée?

L'intervenant s'attarde également sur la démission de M. Geert Noels du conseil d'administration de la Donation Royale. Dans une lettre ouverte, M. Noels a écrit ceci: "La Donation Royale est aujourd'hui confrontée à des défis importants dans d'autres domaines, notamment en matière de gestion et de transparence. Pour les relever, elle a besoin d'une action décisive au sein d'un organe d'administration unanime. Au vu de nos interactions de l'année écoulée, je suis arrivé à la conclusion que d'autres personnes sont mieux placées que moi pour mener à bien cette prochaine phase de la transformation de la Donation Royale". (traduction) Des sources informées confirment à *De Tijd* que M. Noels ne pouvait plus supporter les dysfonctionnements, ni les pratiques dépassées de la Donation Royale. Une discussion de principe s'est engagée sur la figure du Roi Léopold II. M. Noels se serait retrouvé isolé au conseil d'administration lorsqu'il a appelé à prendre ses distances par rapport à Léopold II et n'aurait pas été entendu par les autres administrateurs qui semblaient, pour la plupart, plutôt glorifier son rôle dans l'histoire belge. Les divergences d'opinion portaient principalement sur le fonctionnement de la Donation Royale elle-même, laquelle n'accorderait pas à son personnel le traitement qu'il mérite, tant en termes de rémunération que d'encadrement. M. Noels fustige également le mécanisme de la Donation Royale au sein du conseil d'administration. Alors qu'il développait de nouvelles sources de revenus (dont la construction d'un luxueux centre de repos et de soins à Ostende), aucun frein n'était mis aux dépenses visant à améliorer les propriétés royales. Avec quatre dignitaires de la Cour au conseil d'administration, la Famille Royale a la haute main sur la Donation Royale, tandis qu'elle laisse se détériorer d'autres propriétés comme ses fermes dans les Ardennes, où vivent des gens ordinaires. La proposition formulée par M. Hans D'Hondt qui, en tant que directeur du SPF Finances,

van de Koninklijke Schenking evenwichtiger te worden samengesteld. Tot slot is er het voorstel tot principiële betaling van een marktconform huurgeld door de bewoners van de koninklijke residenties

Met betrekking tot het park van Laken pleit de spreker ook voor een zo snel mogelijke openstelling. Het gaat immers over de grootste groene ruimte in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Vanuit democratisch oogpunt vindt de heer Vermeersch het verwonderlijk dat het Parlement niet veelvuldiger betrokken wordt bij de werking van de Koninklijke Schenking. Nochtans is de Koninklijke Schenking een openbare instelling die een patrimonium van nationaal belang beheert. De spreker pleit daarom voor een jaarlijkse parlementaire controle van de Koninklijke Schenking. Staat de heer Smets open voor dit idee?

Verder staat de spreker ook nog stil bij het ontslag van de heer Geert Noels uit de beheerraad van de Koninklijke Schenking. In een open brief heeft de heer Noels het volgende geschreven: "De Koninklijke Schenking wordt vandaag geconfronteerd met belangrijke uitdagingen op andere domeinen, met name qua management en transparantie. Om die uitdagingen tot een goed einde te brengen is krachtdadige actie vereist in een eensgezind bestuursorgaan. Op basis van onze interacties van het voorbije jaar ben ik tot de conclusie gekomen dat anderen beter geplaatst zijn dan mezelf om die volgende fase van de transformatie van de Koninklijke Schenking in goede banen te leiden.". Welingelichte bronnen bevestigen aan *De Tijd* dat de heer Noels niet meer kon leven met de disfuncties en achterhaalde geplogenheden bij de Koninklijke Schenking. Een principiële discussie had te maken met de figuur van Koning Leopold II. De heer Noels zou in de beheerraad alleen gestaan hebben met zijn oproep om afstand te nemen van Leopold II en kreeg geen gehoor bij de andere beheerders waarvan de meesten zijn rol in de Belgische geschiedenis eerder leken te verheerlijken. De meningsverschillen gingen vooral over de werking van de Koninklijke Schenking zelf. Die zou haar personeel ondermaats behandelen, zowel qua verloning als qua omkadering. Ook het mechanisme van de Koninklijke Schenking neemt de heer Noels in de beheerraad op de korrel. Terwijl hij nieuwe inkomsten aanboorde (onder meer met de bouw van een luxueus woonzorgcentrum in Oostende), stond er geen rem op de kosten die werden betaald om de Koninklijke eigendommen te verbeteren. Met vier dignitarissen van het Hof in de beheerraad heeft de Koninklijke Familie een stevige greep op de Koninklijke Schenking. Terwijl de Koninklijke Schenking andere eigendommen zoals haar hoeves in de Ardennen, waar gewone mensen wonen, laat verloederen. Ook een voorstel van de heer Hans D'Hondt, die als topman van de FOD Financiën in de

siège au conseil d'administration, visant à transférer une grande partie du patrimoine non utilisé par la Famille Royale à la Régie des Bâtiments, aurait déplu aux autres membres du conseil d'administration.

L'intervenant souhaite savoir si le conseil s'est réuni depuis le départ de M. Noels. La démission a-t-elle été discutée au conseil d'administration et quelle a été la position adoptée par les représentants de l'État fédéral? Comment remédier aux dysfonctionnements et au manque de transparence évoqués par M. Noels?

M. Benoît Piedboeuf (MR) constate avec satisfaction que la Donation Royale a tout de même réalisé une série d'avancées pour rendre son fonctionnement plus transparent, notamment en introduisant une comptabilité en partie double. L'intervenant s'étonne toutefois de la faible valeur accordée au patrimoine, à savoir 35 millions d'euros. Selon lui, la valeur réelle de l'ensemble du patrimoine se situe plutôt entre 800 et 900 millions d'euros. Pourquoi la Donation Royale est-elle incapable d'évaluer son patrimoine en fonction de la valeur réelle des bâtiments? Les frais de maintenance mentionnés dans les comptes annuels concernent-ils uniquement le patrimoine qui y est renseigné (uniquement les forêts) ou l'ensemble du patrimoine?

En ce qui concerne la démission de M. Noels, l'intervenant aimerait connaître les raisons qui ont conduit à ce départ. En quoi les opinions de M. Noels différaient-elles de celles du conseil d'administration? M. Piedboeuf est en tout cas d'accord avec M. Noels pour dire que la Donation Royale doit disposer des revenus nécessaires pour pouvoir entretenir son patrimoine.

L'approbation annuelle des comptes annuels de la Donation Royale par la Cour des comptes démontre que le patrimoine de la Donation Royale est globalement bien géré. Dans ce contexte, l'intervenant suggère d'ouvrir certaines parties du patrimoine au public, comme le parc de Laeken par exemple.

En Région wallonne, il est prévu de créer deux parcs nationaux constitués de forêts privées. Ce projet serait financé par le plan de relance. La Donation Royale envisage-t-elle de participer à ce projet en tant que gestionnaire de forêts?

M. Steven Matheï (CD&V) note que la Donation Royale a pris de nombreuses mesures pour professionnaliser son fonctionnement et le rendre plus transparent, tant sur le plan de la gouvernance – avec la création d'un comité d'audit et le recrutement de nouveaux profils au sein du conseil d'administration – que sur le plan financier,

beheerraad zit, om een groot deel van het patrimonium dat de Koninklijke Familie toch niet gebruikt door te schuiven naar de Regie der Gebouwen, viel bij de rest van de beheerraad naar verluidt op een koude steen.

De spreker wenst te vernemen of de beheerraad sinds het vertrek van de heer Noels is samengekomen. Werd het ontslag besproken op de beheerraad en welk standpunt hebben de vertegenwoordigers van de Federale Staat daarbij ingenomen? Hoe kan worden tegemoetgekomen aan de door de heer Noels opgeworpen disfuncties en aan het gebrek aan transparantie?

De heer Benoît Piedboeuf (MR) stelt verheugd vast dat de Koninklijke Schenking toch een aantal vorderingen heeft gemaakt in het transparanter maken van haar werking onder meer met de invoering van de dubbele boekhouding. Toch verbaast de spreker zich over de lage waarde die gekleefd wordt op het patrimonium: 35 miljoen euro. De werkelijke waarde van het hele patrimonium ligt volgens hem eerder tussen 800 en 900 miljoen euro. Waarom is de Koninklijke Schenking niet bij machte om haar patrimonium te waarderen volgens de reële waarde van de gebouwen? Hebben de onderhoudskosten die in de jaarrekening vermeld staan enkel betrekking op het patrimonium dat in de jaarrekening vermeld staat (enkel de bossen) of op het hele patrimonium?

Met betrekking tot het ontslag van de heer Noels verneemt de spreker graag de redenen die tot het ontslag hebben geleid. Waarin verschilde de visie van de heer Noels met die van de beheerraad? De heer Piedboeuf is het alvast eens met de heer Noels dat de Koninklijke Schenking de nodige inkomsten moet hebben om haar patrimonium te kunnen onderhouden.

De jaarlijkse goedkeuring van de jaarrekeningen van de Koninklijke Schenking door het Rekenhof tonen aan dat het patrimonium van de Koninklijke Schenking in het algemeen goed wordt beheerd. In dat kader oppert de spreker het idee om bepaalde delen van het patrimonium open te stellen voor het publiek, zoals bijvoorbeeld het park van Laken.

In het Waalse Gewest gaan stemmen op om twee nationale parken te creëren bestaande uit private bossen. Dit project zou worden gefinancierd vanuit het relanceplan. Overweegt de Koninklijke Schenking als bosbeheerder deel te nemen aan dit project?

De heer Steven Matheï (CD&V) stelt vast dat de Koninklijke Schenking heel wat stappen heeft gezet om de werking van de Koninklijke Schenking te professionaliseren en transparanter te maken, zowel op het vlak van de governance met de creatie van een audit-comité en het aantrekken van nieuwe profielen in de

avec l'introduction d'une comptabilité en partie double. La communication de la Donation Royale s'est aussi clairement améliorée, avec un nouveau site internet et la participation à des auditions au Parlement.

L'intervenant souhaite encore poser deux questions concrètes. Dans quel délai l'audit complet de la Donation Royale sera-t-il achevé? Quel est l'impact précis de la crise du coronavirus sur la Donation Royale?

M. Marco Van Hees (PVDA-PTB) fait remarquer que la Donation Royale est en fait une donation à la Famille Royale plutôt qu'au peuple belge.

M. Benoît Piedboeuf (MR) dément l'affirmation de M. Van Hees. La Donation Royale est un don au peuple belge avec un droit d'usage pour la Famille Royale. La Donation a été créée pour protéger le patrimoine et éviter de le diviser entre les différents héritiers de la Famille Royale.

M. Marco Van Hees (PVDA-PTB) répond que la Donation Royale a été imaginée par le Roi Léopold II pour pouvoir gérer son patrimoine afin d'en mettre une certaine partie à la disposition de la Famille Royale à perpétuité. L'exploitation de l'autre partie du patrimoine sert à couvrir les frais d'entretien de la partie utilisée par les membres de la Famille Royale.

L'intervenant évoque ensuite un certain nombre d'éléments spécifiques:

— *Comptabilité en partie double*

En ce qui concerne la comptabilité en partie double, l'intervenant souligne que cette comptabilité est toujours incomplète car il n'y a pas d'évaluation des actifs. Quand peut-on s'attendre à un système complet de comptabilité en partie double?

M. Van Hees pose ensuite une série de questions spécifiques sur les comptes annuels 2020. Quels sont les délais légaux pour le dépôt des comptes annuels? Comment expliquer que les comptes annuels 2020 contiennent des actifs immobiliers d'une valeur de 36 millions d'euros, alors que la valeur des actifs biologiques est de 50 millions d'euros? Les arbres ont-ils alors plus de valeur que tous les bâtiments et châteaux gérés par la Donation Royale? Quelle proportion du total des actifs immobiliers ce montant de 36 millions d'euros représente-t-il? Les actifs sont-ils évalués à la valeur du marché? La

beheerraad als op het financiële vlak met de invoering van de dubbele boekhouding. Ook de communicatie van de Koninklijke Schenking wordt duidelijk verbeterd met een nieuwe website en de deelname aan hoorzittingen in het parlement.

Verder heeft de spreker nog twee concrete vragen. Binnen welk tijds kader zal de volledige audit van de Koninklijke Schenking worden afgerond? Wat is de precieze impact van de coronacrisis op de Koninklijke Schenking?

De heer Marco Van Hees (PVDA-PTB) stelt vast dat de Koninklijke Schenking eigenlijk neerkomt op een schenking aan de Koninklijke Familie in plaats van een schenking aan het Belgische volk.

De heer Benoît Piedboeuf (MR) ontkent de stelling van de heer Van Hees. De Koninklijke Schenking is een schenking aan het Belgische volk met een gebruiksrecht voor de Koninklijke Familie. De Koninklijke Schenking werd opgericht om het erfgoed te beschermen en om een splitsing van het patrimonium tussen de verschillende erfgenamen van de Koninklijke Familie te vermijden.

De heer Marco Van Hees (PVDA-PTB) repliceert dat de Koninklijke Schenking door Koning Leopold II is uitgedacht om zijn patrimonium te kunnen beheren om een bepaald deel ervan eeuwigdurend ter beschikking te kunnen stellen van de Koninklijke Familie. De uitbating van het ander deel van het patrimonium dient om de onderhoudskosten te dekken van het gedeelte dat wordt gebruikt door de leden van de Koninklijke Familie.

Vervolgens gaat de spreker in op een aantal specifieke elementen:

— *Dubbele boekhouding*

Wat de dubbele boekhouding betreft merkt de spreker op dat deze boekhouding nog steeds onvolledig is omdat er een waardering van de activa ontbreekt. Wanneer kan een volledige dubbele boekhouding worden verwacht?

Verder heeft de heer Van Hees een aantal specifieke vragen met betrekking tot de jaarrekening 2020: Welke zijn de wettelijke termijnen voor de neerlegging van de jaarrekening? Hoe kan worden verklaard dat de jaarrekening 2020 onroerende activa bevat voor een waarde van 36 miljoen euro, terwijl de waarde van de biologische activa 50 miljoen euro bedraagt? Zijn de bomen dan meer waard dan alle gebouwen en kastelen die de Koninklijke Schenking beheert? Welk deel van de totale onroerende activa wordt vertegenwoordigd door dat bedrag van 36 miljoen euro? Worden de activa aan

Donation Royale peut-elle déjà attribuer une valeur à certains bâtiments emblématiques tels que le château de Ciergnon, le château du Belvédère, les serres de Laeken et le château de Val Duchesse?

— *Contrats de location*

L'intervenant constate que le site internet de la Donation Royale ne fournit aucune information sur les bâtiments qui sont loués ni sur les contrats de location. Dans le cadre de l'amélioration de la transparence, il serait intéressant de publier ces informations sur le site internet. La Donation Royale est-elle prête à le faire?

— *Parc Duden*

Les comptes annuels de 2019 font apparaître une recette de 163 587,77 euros provenant du parc Duden à Forest. À quoi correspond exactement ce montant?

— *Comptes 2019: parc et château de Laeken*

Lors de l'audition du 15 janvier 2020, M. Lens, administrateur délégué de la Donation Royale, a dit qu'une grande partie du parc de Laeken appartenait à la Régie des Bâtiments. Le château de Laeken n'appartiendrait pas non plus à la Donation Royale. Est-ce que les orateurs peuvent le confirmer? Pourquoi alors le poste le plus important des dépenses dans les comptes 2019 est le Domaine Royal de Laeken avec 1 828 198 euros en rémunération du personnel et 553 274 euros en frais d'entretien? Est-ce que les orateurs peuvent donner plus de précisions sur ces dépenses? Est-ce que l'ouverture du parc de Laeken est une décision de la Donation Royale?

— *Comptes 2019: Domaine d'Ardenne*

Est-ce que les orateurs peuvent aussi donner plus de précisions sur les dépenses en rémunération de personnel (1 476 691 euros) relatives au Domaine d'Ardenne? L'orateur aimerait bien recevoir une répartition par lieu d'affectation et par fonction.

— *Propriétés utilisées par la Famille Royale*

Quelle est la part des dépenses de la Donation Royale consacrées à l'amélioration des propriétés utilisées par la Famille Royale?

marktwaaarde gewaardeerd? Kan de Koninklijke Schenking reeds een waarde kleven op een aantal emblematische gebouwen zoals het kasteel van Ciergnon, het kasteel Belvédère, de serres van Laken en het kasteel van Hertoginnedal?

— *Huurcontracten*

De spreker stelt vast dat de website van de Koninklijke Schenking geen informatie geeft over de gebouwen die worden verhuurd noch over de huurcontracten. In het kader van een betere transparantie zou interessant zijn om deze gegevens op de website bekend te maken. Is de Koninklijke Schenking daartoe bereid?

— *Dudenpark*

In de jaarrekening 2019 staat een ontvangst van 163 587,77 euro ingeschreven afkomstig van het Dudenpark te Vorst. Wat houdt deze ontvangst juist in?

— *Rekeningen 2019: park en kasteel van Laken*

Tijdens de hoorzitting van 15 januari 202 heeft de heer Lens, afgevaardigde-beheerder van de Koninklijke Schenking, verklaard dat een groot deel van het park van Laken eigendom is van de Regie der gebouwen. Het kasteel van Laken zou ook niet aan de Koninklijke Schenking toebehoren. Kunnen de sprekers dat bevestigen? Waarom vormt het koninklijk domein te Laken in dat geval de grootste kostenpost in de rekeningen van 2019, met 1 828 198 euro voor de bezoldiging van het personeel en 553 274 euro onderhoudskosten? Kunnen de sprekers meer verduidelijking omtrent die uitgaven verstrekken? Is de openstelling van het park van Laken een beslissing van de Koninklijke Schenking?

— *Rekeningen 2019: Domaine d'Ardenne*

Kunnen de sprekers voorts meer verduidelijkingen verstrekken over de uitgaven door de bezoldiging van het personeel (1 476 691 euro) in verband met het Domaine d'Ardenne? Het lid zou een onderverdeling per toegewezen standplaats en per functie willen krijgen.

— *Eigendommen die door de Koninklijke Familie worden gebruikt*

Welk aandeel binnen de uitgaven van de Koninklijke Schenking wordt besteed aan de verbetering van de eigendommen die door de Koninklijke Familie worden gebruikt?

— *Le contrôle parlementaire des comptes*

M. Van Hees indique qu'il s'est rendu à la Cour des comptes pour examiner les comptes de la Donation Royale. Or, la Cour des comptes dispose de très peu d'informations. Est-il possible pour les parlementaires de consulter les comptes et les documents de la Donation Royale sur place ou de les obtenir d'une autre manière?

— *Démission de M. Geert Noels*

Le journal *De Tijd* (29 mai 2021) indique que le gestionnaire d'actifs Geert Noels démissionne du conseil d'administration de la Donation Royale après y avoir siégé douze ans. Sans donner plus de détails, M. Noels signale dans sa lettre de démission que la Donation Royale est aujourd'hui confrontée à des défis majeurs notamment en termes de gestion et de transparence. Selon le quotidien, M. Noels ne supportait plus les dysfonctionnements: la Donation traiterait son personnel de manière inadéquate, tant en termes de rémunération que d'encadrement. Alors que M. Noels exploitait de nouvelles sources de revenus, il n'y avait pas de limite aux dépenses pour l'amélioration des propriétés royales alors que la Donation Royale laisse détériorer ses autres propriétés comme ses fermes dans les Ardennes, où vivent des gens ordinaires. Quels sont ces dysfonctionnements évoqués par M. Noels? À quoi M. Noels fait-il référence quand il parle du personnel maltraité? Quelle est la réaction de la Donation Royale sur la constatation de M. Noels qu'il n'y a pas de limite aux dépenses pour l'amélioration des propriétés royales? Est-ce que les orateurs peuvent confirmer que la Donation Royale laisse se détériorer ses propriétés où vivent des gens ordinaires?

— *La présidence du comité d'audit*

L'intervenant a constaté que Mme Antoinette d'Aspremont Lynden est présidente du comité d'audit de la Donation Royale. Le Roi étant le chef de la noblesse, n'y a-t-il pas une forme de subordination hiérarchique, au moins symbolique, entre le Roi Philippe et un membre de la noblesse? Est-il judicieux que le comité d'audit soit présidé par une personne ainsi liée à une personne fort concernée par sa mission d'audit?

— *Réparations pour le passé colonial*

Récemment, la Chambre a mis en place une commission spéciale pour enquêter sur le passé colonial de la Belgique. Cette commission examinera l'opportunité d'accorder des réparations à la République du Congo

— *De parlementaire controle van de rekeningen*

De heer Van Hees geeft aan dat hij de rekeningen van de Koninklijke Schenking is gaan inkijken bij het Rekenhof. Het Rekenhof beschikt echter over zeer weinig informatie. Is het voor parlementsleden mogelijk om de rekeningen en de stukken bij de Koninklijke Schenking ter plaatse in te kijken of op een andere wijze te verkrijgen?

— *Ontslag van de heer Geert Noels*

De krant *De Tijd* heeft op 29 mei 2021 gemeld dat de patrimoniumbeheerder Geert Noels uit de beheerraad van de Koninklijke Schenking stapt, waar hij twaalf jaar zitting in heeft gehad. Zonder meer details te verstrekken, stipt de heer Noels in zijn ontslagbrief aan dat de Koninklijke Schenking voor grote uitdagingen staat, onder meer op het vlak van beheer en transparantie. Volgens het dagblad kon de heer Noels de scheefftrekkingen niet langer aanzien; de Koninklijke Schenking zou haar personeel niet op gepaste wijze behandelen, zowel op het vlak van de bezoldigingen als wat de aansturing betreft. Terwijl de heer Noels naar nieuwe inkomstenbronnen zocht, stond er geen rem op de uitgaven voor de verbetering van de koninklijke eigendommen, terwijl de Koninklijke Schenking haar andere eigendommen, zoals haar door gewone mensen bewoonde hoeves in de Ardennen, laat verkommeren. Waarin bestaan die door de heer Noels aangehaalde scheefftrekkingen? Waar verwijst de heer Noels naar wanneer hij gewag maakt van slecht behandeld personeel? Hoe reageert de Koninklijke Schenking op de vaststelling van de heer Noels dat er geen rem staat op de uitgaven voor de verbetering van de koninklijke eigendommen? Kunnen de sprekers bevestigen dat de Koninklijke Schenking haar door gewone mensen bewoonde eigendommen laat verkommeren?

— *Het voorzitterschap van het auditcomité*

De spreker heeft vastgesteld dat mevrouw Antoinette d'Aspremont Lynden voorzitter is van het auditcomité van de Koninklijke Schenking. Bestaat er, aangezien de koning aan het hoofd staat van de adel, geen vorm van minstens symbolische hiërarchische ondergeschiktheid tussen koning Filip en een lid van de adel? Is het verstandig dat het auditcomité wordt voorgezeten door iemand die aldus gelieerd is met iemand voor wie die auditopdracht grote gevolgen kan hebben?

— *Herstelbetalingen voor het koloniaal verleden*

Recent heeft de Kamer een bijzondere commissie opgericht om het koloniaal verleden van België te onderzoeken. Deze commissie zal onderzoeken of eventuele herstelbetalingen aan de Congolese Republiek aan de

en raison de certains abus commis dans le passé par le Roi Léopold II. Comment la Donation Royale, issue de l'héritage de Léopold II, peut-elle être associée à ces réparations?

M. Christian Leysen (Open Vld) indique que le rôle du Parlement est de poser un regard critique sur le fonctionnement et les finances de la Maison royale. S'il reconnaît l'importance d'examiner le passé colonial, le membre ne ressent pas le besoin de pénitence comme l'intervenant précédent.

S'agissant de la structure de la Donation Royale, l'intervenant demande si après presque un siècle, il n'est pas temps de la revoir. Une donation avec une forme de réserve de l'usufruit pour la Famille Royale est-elle encore de notre époque? En réalité, le patrimoine de la Donation fait partie du patrimoine de l'État. Vis-à-vis de l'opinion publique, il serait d'ores et déjà beaucoup plus clair de donner un autre nom à l'institution qui n'évoque plus la donation historique.

Parallèlement, la forme de gestion de la Donation Royale semble également devoir être rénovée: parmi les membres du conseil d'administration, quatre sont des dignitaires de la Cour royale. Comment les membres du conseil d'administration sont-ils désignés et sur présentation de qui? Comment le conseil conçoit-il précisément son rôle de conseil?

Il est d'ores et déjà positif que les premières démarches aient été entreprises en vue d'un rapportage financier transparent. De même, l'installation d'un comité d'audit sous la direction experte de Mme d'Aspremont Lynden contribuera à plus de transparence et à une bonne gestion.

Qui plus est, M. Leysen préconise de scinder clairement les différentes missions de la Donation Royale: le service à la monarchie: gestion de l'infrastructure utilisée par la Maison royale, le service public, la gestion du portefeuille immobilier et du portefeuille de titres en vue de financer le fonctionnement.

III. — RÉPONSES DES ORATEURS

M. Jan Smets, président du conseil d'administration de la Donation Royale et gouverneur honoraire de la Banque Nationale de Belgique, indique tout d'abord qu'il accueille chaleureusement les commentaires positifs des membres concernant les avancées déjà réalisées dans le fonctionnement de la Donation Royale, comme

orde zijn naar aanleiding van bepaalde wantoestanden in het verleden die werden gepleegd door Koning Leopold II. Hoe kan de Koninklijke Schenking die ontsproten is uit de erfenis van Leopold II bij deze herstelbetalingen worden betrokken?

De heer Christian Leysen (Open Vld) duidt erop dat het de rol is van het Parlement om kritisch toe te zien op de werking en de financiën van het Koningshuis. Alhoewel het belangrijk is om het koloniaal verleden te onderzoeken voelt het lid geen behoefte tot zelfkastijding zoals de voorgaande spreker.

Wat de structuur van de Koninklijke Schenking betreft vraagt de spreker zich of die na bijna 100 jaar niet aan herziening toe is. Is een schenking met een vorm van voorbehoud van vruchtgebruik voor de Koninklijke Familie nog wel van deze tijd? In feite behoort het patrimonium van de Schenking tot het staatspatrimonium. Naar de publieke opinie toe zou het alvast duidelijker zijn om de instelling een andere naam te geven die niet meer verwijst naar de historische schenking.

Daarnaast lijkt de beheersvorm van de Koninklijke Schenking ook aan vernieuwing toe: 4 leden van de leden van de beheerraad zijn dignitarissen van het Koninklijk Hof. Hoe worden de leden van de beheerraad aangesteld en op wiens voordracht? Hoe ziet de beheerraad precies zijn adviserend rol?

Het is alvast positief dat de eerste stappen zijn gezet naar een transparante financiële rapportering. Ook de installatie van een auditcomité onder de deskundige leiding van mevrouw d'Aspremont Lynden zal bijdragen tot meer transparantie en goed beheer.

Bovendien pleit de heer Leysen voor de duidelijke splitsing van de verschillende taken van de Koninklijke Schenking: de dienstverlening aan de monarchie via het beheer van de gebouwen die worden gebruikt door het Koninklijk Huis, de publieke dienstverlening en het beheer van de vastgoed- en effectenportefeuille ter financiering van de werking.

III. — ANTWOORDEN VAN DE SPREKERS

De heer Jan Smets, voorzitter van de beheerraad van de Koninklijke Schenking en ere-gouverneur van de Nationale Bank van België, merkt vooreerst op dat hij de positieve commentaren van de leden ten aanzien van de reeds geboekte progressie in het kader van de werking van de Koninklijke Schenking, zoals bijvoorbeeld

par exemple l'introduction de la comptabilité en partie double, et qu'il considère ces commentaires comme un encouragement à poursuivre dans cette voie.

L'orateur constate par ailleurs que de nombreux membres ont cité dans leur intervention des éléments relatifs au cadre juridique existant. Il n'appartient toutefois pas au conseil d'administration d'une organisation telle que la Donation Royale de remettre en question le cadre juridique dans lequel elle est censée fonctionner. Le conseil d'administration n'est pas le lieu approprié pour cela. Le conseil doit respecter le cadre légal. C'est un principe de base.

Il souligne que le conseil d'administration doit respecter les nombreux éléments de ce cadre juridique qui ont été mentionnés lors des interventions des membres. Toutefois, il appartient au Parlement, en tant que représentant du peuple souverain, d'apporter au cadre légal d'éventuelles modifications, qui seront à leur tour respectées par le conseil d'administration, comme c'est déjà le cas aujourd'hui.

L'orateur précise ensuite que la Donation Royale finance ses dépenses avec ses propres fonds. Il renvoie à cet égard à l'arrêté royal de 1930 et à l'acte de donation, dans lesquels figurent des obligations impératives imposées à la Donation Royale concernant les biens qui lui ont été attribués. La gestion de ces biens relève donc de la responsabilité directe de la Donation Royale. Cela explique également pourquoi la majorité des dépenses effectuées par la Donation Royale elle-même, en l'occurrence les 7,5 millions d'euros inscrits au budget annuel, sont consacrées à l'entretien et à la conservation des biens confiés à la Donation Royale.

Par conséquent, il ne peut être question de privilèges pour la Maison royale puisque ces dépenses s'inscrivent dans le cadre des dispositions prévues par la loi. Le financement de ces dépenses doit en effet se faire au moyen de ressources propres. Et aujourd'hui, il est assuré effectivement par les revenus locatifs générés par le patrimoine immobilier ou par le produit de la vente de bois. Ces ressources ne sont donc pas des ressources budgétaires de nature fiscale ou parafiscale. Cela n'exclut toutefois pas l'utilisation de fonds publics dans le cadre de l'exploitation des biens loués par la Donation Royale à une collectivité locale, par exemple. Cette pratique n'enfreint pas le principe de la Donation Royale selon lequel celle-ci ne peut couvrir ses dépenses qu'avec ses fonds propres.

de invoering van de dubbele boekhouding, met een warm hart onthaalt en deze commentaren beschouwt als een aanmoediging om op de ingeslagen weg verder te gaan.

Daarnaast stelt de spreker vast dat heel wat leden in hun tussenkomst elementen hebben aangehaald die betrekking hebben op het bestaand wettelijk kader. Het is echter niet aan de beheerraad van een organisatie zoals de Koninklijke Schenking om het wettelijk kader waarbinnen die organisatie behoort te functioneren zelf in vraag te stellen. De beheerraad is daarvoor niet de geschikte plaats. De beheerraad moet het wettelijk kader respecteren. Dat is het uitgangspunt.

Hij benadrukt hierbij dat de vele elementen van dat wettelijk kader die tijdens de tussenkomsten van de leden werden aangehaald door de beheerraad moet gerespecteerd worden. Het komt echter aan het Parlement toe, om als vertegenwoordiger van het soevereine volk, eventuele wijzigingen aan te brengen aan het wettelijk kader die op hun beurt door de beheerraad zullen gerespecteerd worden zoals dat thans ook reeds het geval is.

Vervolgens stipt de spreker aan dat de Koninklijke Schenking haar uitgaven financiert met eigen middelen. Hij verwijst hiervoor naar het koninklijk besluit uit 1930 en de schenkingsakte waarin er dwingende verplichtingen zijn opgenomen die opgelegd worden aan de Koninklijke Schenking betreffende de goederen die haar zijn toegekend. Het beheer van die goederen valt bijgevolg rechtstreeks ten laste van de Koninklijke Schenking. Dat verklaart ook dat het gros van de uitgaven die de Koninklijke Schenking zelf verricht, *in casu* de 7,5 miljoen euro die opgenomen is in de jaarlijkse begroting, gaat naar het onderhoud en de vrijwaring van de goederen die aan de Koninklijke Schenking zijn toevertrouwd.

Bijgevolg kan er geen sprake zijn van privileges voor het Koningshuis daar deze uitgaven plaatsvinden binnen bepalingen vastgelegd door de wet. De financiering van die uitgaven moet inderdaad gebeuren met eigen middelen. En dit gebeurt thans effectief via de inning van huuropbrengsten afkomstig uit het onroerend vermogen of de opbrengsten uit de houtverkoop. Deze middelen zijn dus geen begrotingsmiddelen met een fiscale of parafiscale oorsprong. Dit sluit echter niet uit dat, in het kader van de exploitatie van de activa die door de Koninklijke Schenking verhuurd worden aan bijvoorbeeld een lokale overheid, publieke middelen aangewend worden. Hierbij wordt het principe van de Koninklijke Schenking dat stelt dat de Koninklijke Schenking slechts met eigen middelen haar uitgaven mag bestrijden niet geschonden.

Il ajoute qu'une éventuelle interdiction d'utiliser des fonds publics dans le cadre des actifs aura pour conséquence que l'autorité exploitante concernée pourrait être obligée de rendre l'accès aux actifs payant afin de générer des ressources financières ou que la Donation Royale ne pourra faire exploiter ses actifs que par des partenaires privés. Il en résultera cependant que tout ou partie du bien collectif en question sera retiré de la communauté publique.

L'orateur donne l'exemple d'un parc à Nieuport qui est loué par la Donation Royale à l'administration locale. Le pouvoir local est responsable de l'exploitation et a reçu des subventions pour cette opération de la part des autorités, en l'espèce l'*Agentschap voor Natuur en Bos*. Il s'agit donc d'un financement par les moyens publics d'une autorité locale, mais donc pas de la Donation Royale. La Donation Royale loue des biens à des collectivités locales qui exploitent ces biens et pour lesquels elles peuvent éventuellement recevoir des subventions dans le cadre de cette exploitation.

L'orateur évoque ensuite la gestion de la Donation Royale. Il est lui-même président du conseil d'administration depuis un an et estime que ce conseil fonctionne correctement. Les échanges de vues sont toujours francs. L'orateur ajoute que le conseil d'administration ne subit aucune influence de la part de la Cour royale. La Donation Royale s'efforce de remplir ses missions de manière autonome et correcte. Il est vrai que M. Geert Noels a démissionné du conseil d'administration. M. Smets précise que, contrairement à ce que les médias ont rapporté, aucune discussion n'a eu lieu au sein du conseil d'administration concernant le Roi Léopold II et que M. D'Hondt n'a formulé aucune proposition visant éventuellement à modifier la structure juridique de la Donation Royale, en l'intégrant par exemple à la Régie des Bâtiments. Enfin, l'orateur note que, lors des réunions du conseil d'administration, il a été question de la mise en place d'un cadre plus solide pour la gestion des ressources humaines, mais qu'à aucun moment des dysfonctionnements n'ont été évoqués.

En ce qui concerne la présentation de la comptabilité en partie double, l'orateur reconnaît que cette comptabilité n'est pas encore complète. Il souligne que la Donation Royale a, de sa propre initiative, choisi de se conformer aux normes comptables IPSAS. La Donation Royale utilisera le délai supplémentaire accordé par les normes IPSAS pour mener à bien la valorisation des actifs de la Donation Royale.

Hij voegt hieraan toe dat een eventueel verbod van het gebruik van publieke middelen in het kader van de activa ervoor zou kunnen zorgen dat de desbetreffende exploitierende overheid verplicht zal zijn om de toegang tot de activa betaalbaar te stellen teneinde financiële middelen te kunnen genereren of dat de Koninklijke Schenking haar activa enkel zal kunnen laten exploiteren door private partners. Het resultaat zal echter zijn dat het betrokken collectief goed helemaal of gedeeltelijk aan de publieke gemeenschap onttrokken wordt.

De spreker geeft hierbij het voorbeeld van een park in Nieuwpoort dat door de Koninklijke Schenking verhuurd wordt aan het lokale bestuur. Het lokale bestuur is verantwoordelijk voor de exploitatie en heeft in het kader van deze exploitatie subsidies gekregen van de overheid, in casu het Agentschap voor Natuur en Bos. Het betreft hier dus de financiering met publieke middelen van een lokale overheid maar dus niet van de Koninklijke Schenking. De Koninklijke Schenking verhuurt activa aan lokale overheden die deze activa exploiteren en waarvoor zij eventueel subsidies ontvangen in het kader van deze exploitatie.

Vervolgens haakt de spreker in op het beheer van de Koninklijke Schenking. De spreker is sinds een jaar voorzitter van de beheerraad. Hij meent dat de beheerraad naar behoren functioneert. Er vindt steeds een openhartige gedachtewisseling plaats. Daarnaast benadrukt de spreker dat er op geen enkele wijze beïnvloeding is door het Koninklijk Hof. De Koninklijke Schenking probeert haar opdrachten op een autonome en correcte manier te vervullen. Het klopt dat de heer Geert Noels ontslag genomen heeft uit de raad van bestuur. Hij wijst er hierbij op dat, in tegenstelling tot de berichtgeving in de media, er geen discussies in de schoot van de beheerraad hebben plaatsgevonden betreffende Koning Leopold II en dat er geen voorstel is geformuleerd door de heer D'Hondt om eventueel een andere juridische structuur uit te werken voor de Koninklijke Schenking, bijvoorbeeld een integratie van de Koninklijke Schenking binnen de Regie der Gebouwen. Tot slot merkt de spreker op dat er tijdens de vergaderingen van de beheerraad gesproken is over de implementatie van een meer robuust kader betreffende het personeelsbeleid maar dat er op geen enkel moment over disfuncties is gesproken.

Met betrekking tot de voorstelling van de dubbele boekhouding, erkent de spreker dat deze boekhouding nog niet volledig is. Hij benadrukt hierbij dat de Koninklijke Schenking op eigen initiatief geopteerd heeft om zich te conformeren aan de boekhoudkundige IPSAS-normen. De Koninklijke Schenking zal gebruikmaken van de extra tijd die door de IPSAS-normen zijn verleend teneinde de valorisatie van de activa van de Koninklijke Schenking tot een goed einde te brengen.

L'orateur précise qu'il est particulièrement difficile de déterminer la valeur de marché des biens détenus par la Donation Royale, dans la mesure où ces biens ne sont pas à vendre. Si les actifs ne sont pas à vendre, le comptable utilisera normalement un autre actif équivalent pour en déterminer la valeur de marché. Il est néanmoins extrêmement difficile de trouver des biens équivalents, étant donné la nature spéciale et unique des nombreux biens immobiliers de la Donation Royale. L'évaluation des biens immobiliers sera incluse dans les comptes de la Donation Royale au plus tard pour des comptes 2022.

L'orateur fait enfin observer que la politique de la Donation Royale a pour objectif de parvenir à une politique d'investissement prudente, basée sur les missions et les valeurs de la Donation Royale, et dans le cadre de laquelle les réserves de trésorerie seront au moins partiellement affectées aux investissements. Il s'agira très probablement d'opportunités immobilières pour lesquelles la Donation Royale s'efforce d'augmenter non seulement son rendement financier mais aussi les effets retour sur le plan sociétal. Ce rendement constituera viseront de surcroît à couvrir les coûts de la Donation Royale.

En ce qui concerne le parc de Laeken, l'orateur fait remarquer que de nombreux domaines sont déjà accessibles au public, comme le parc Duden ou le musée BELvue. S'il est possible de rendre les domaines en question et d'autres actifs immobiliers accessibles au public, c'est une considération que la Donation royale garde toujours à l'esprit, également dans ses négociations avec des locataires ou des exploitants potentiels. Par ailleurs, la Donation royale tient également compte des caractéristiques qualitatives des exploitants et des locataires potentiels afin de déterminer le loyer, par exemple. En ce qui concerne le Parc de Laeken, l'orateur rappelle que le droit d'utilisation exclusif du domaine est accordé au Roi tant par l'acte de donation que par la loi fixant la Liste civile. La Donation Royale doit respecter cette disposition. L'orateur ne fera donc aucun commentaire à ce sujet. Il souligne que la Donation royale n'est que pour moitié propriétaire du domaine royal et que l'autre moitié du domaine appartient aux autorités fédérales par le biais de la Régie des bâtiments.

En ce qui concerne les observations sur la structure juridique et le contrôle parlementaire du fonctionnement de la Donation Royale, l'orateur souligne que la Donation Royale agit dans le cadre légal. L'orateur fait remarquer que cette structure juridique permet actuellement à la Donation royale de réaliser ses valeurs et ses objectifs. En outre, l'orateur indique qu'il est prêt à fournir des

Hij wijst erop dat het bijzonder moeilijk is om de marktwaarde te bepalen van de eigendommen die de Koninklijke Schenking in haar beheer heeft want deze activa zijn niet te koop. Indien de activa niet te koop zijn, zal de boekhouder normaal een ander equivalent goed gebruiken om de marktwaarde te bepalen. Het is echter bijzonder moeilijk om equivalente vastgoedactiva te vinden gezien het bijzondere en unieke karakter van het vele vastgoed van de Koninklijke Schenking. Ten laatste tegen de rekening 2022 zal de waardering van de vastgoedactiva opgenomen zijn in de boeken van de Koninklijke Schenking.

Tot slot wijst de spreker erop dat het beleid van de Koninklijke Schenking erop gericht is om, op basis van de missies en waarden van de Koninklijke Schenking, tot een zorgvuldig investeringsbeleid te komen waarbij de cashreserves ten minste gedeeltelijk een investeringsbestemming zullen krijgen. Hoogstwaarschijnlijk zullen dit vastgoedopportuniteiten zijn waarbij de Koninklijke Schenking ernaar streeft om niet enkel haar financiële return maar ook haar maatschappelijke return te kunnen opvoeren. Bovendien zal deze return bijdragen van de Koninklijke Schenking te dekken.

Met betrekking tot het park van Laken, wijst de spreker erop dat tal van domeinen reeds publiek toegankelijk zijn zoals het Dudenpark of het BELvuemuseum. Indien het mogelijk is om de desbetreffende domeinen en andere vastgoedactiva publiek toegankelijk te maken, is het een overweging die de Koninklijke Schenking steeds in haar achterhoofd houdt ook in de onderhandelingen met potentiële huurders of exploitanten. Daarnaast houdt de Koninklijke Schenking ook rekening met de kwalitatieve eigenschappen van de potentiële exploitanten en huurders teneinde bijvoorbeeld de huurprijs te bepalen. In het kader van het park van Laken wijst de spreker erop dat het exclusieve gebruiksrecht van het domein wordt toegewezen aan de Koning zowel door de schenkingsakte als de wet houdende de vaststelling van de Civiele Lijst. De Koninklijke Schenking heeft zich te schikken naar deze bepaling. De spreker zal daarop bijgevolg geen commentaar leveren. Hij benadrukt hierbij dat de Koninklijke Schenking slechts voor de helft eigenaar is van dat koninklijk domein en dat voor de helft de eigendom berust bij de federale overheid via de Regie der Gebouwen.

Inzake de opmerkingen over de juridische structuur en de parlementaire controle op de werking van de Koninklijke Schenking, wijst de spreker erop dat de Koninklijke Schenking opereert binnen het wettelijk kader. De spreker merkt op dat deze juridische structuur de Koninklijke Schenking thans toelaat om haar waarden en doelstellingen te realiseren. Daarnaast geeft de spreker

explications régulières au parlement sur l'évolution du fonctionnement de la Donation royale.

M. Fabrice Carton, administrateur délégué a.i. de la Donation Royale, souligne que les actifs comptabilisés à hauteur de 36 millions d'euros ne représentent que la valeur des terrains sur lesquels poussent les arbres. La valeur des arbres est représentée par un montant de 50 millions d'euros. La Donation Royale vise bien sûr à valoriser la partie restante de son portefeuille immobilier. Dans le cadre de cette importante mission, un appel d'offres public sera organisé afin de pouvoir recourir à l'expertise la plus adéquate en la matière pour attribuer une valeur fiable aux différentes parties du patrimoine immobilier. Cette opération de grande envergure durera environ deux ans.

En ce qui concerne la politique du personnel, l'orateur indique qu'il a une bonne connaissance de l'effectif du personnel relativement réduit de la Donation Royale, qui compte 94 personnes. Il reconnaît qu'il y a eu un petit conflit, mais ce conflit a été résolu grâce à des négociations, après quoi tout est rentré dans l'ordre sans aucune conséquence. En outre, l'orateur indique qu'un comité des rémunérations sera mis en place pour fixer les salaires, sur la base d'un benchmarking, par rapport à d'autres administrations similaires et au secteur privé.

En ce qui concerne la gestion de la Tour japonaise et du Pavillon chinois, l'orateur fait remarquer que la gestion de ces entités immobilières avait déjà été transférée à l'État avant la création de la Donation Royale, en 1908 et en 1912.

En outre, il conteste fortement l'idée selon laquelle certains éléments du portefeuille immobilier seraient traités de manière plus privilégiée. Il souligne que l'approche est identique pour l'ensemble du portefeuille immobilier. Il donne l'exemple du montant important, à savoir 200 000 euros, qui est actuellement investi dans la rénovation des toits des nombreuses fermes qui font partie du patrimoine immobilier. Par ailleurs, l'opération de valorisation du patrimoine immobilier sera un levier important pour répertorier les nombreux travaux à réaliser en vue de maintenir le patrimoine immobilier en parfait état.

Par ailleurs, l'orateur souligne que la Donation Royale remplit aussi son rôle social. Il renvoie au fait qu'un certain nombre de bâtiments vides gérés par la Donation Royale sont maintenant exploités dans le cadre de logements

aan dat hij bereid is om op regelmatige basis toelichting te verschaffen aan het Parlement over de evolutie van de werking van de Koninklijke Schenking.

De heer Fabrice Carton, afgevaardigde-beheerder a.i. van de Koninklijke Schenking, stipt aan dat de activa die ten belope van 36 miljoen euro in de boekhouding zijn opgenomen enkel en alleen de waarde van de terreinen waarop de bomen groeien vertegenwoordigt. De waarde van de bomen wordt vertegenwoordigd door een bedrag ten belope van 50 miljoen euro. De Koninklijke Schenking beoogt vanzelfsprekend om het overige deel van haar vastgoedportefeuille te valoriseren. In het kader van deze belangrijke opdracht zal er een openbare aanbesteding plaatsvinden teneinde gebruik te kunnen maken van de meest adequate expertise ter zake om een betrouwbare waarde te klevan op de verschillende onderdelen van het vastgoedpatrimonium. Deze grootscheepse operatie zal ongeveer 2 jaar tijd in beslag nemen.

Inzake het personeelsbeleid, merkt de spreker op dat hij een goede kennis heeft van het relatief kleine personeelsbestand van de Koninklijke Schenking dat 94 personeelsleden bevat. Hij erkent dat er een klein conflict heeft plaatsgevonden maar dat conflict werd via onderhandelingen opgelost waarna alles zonder enig gevolg terug op zijn plooien is gevallen. Daarnaast geeft de spreker aan dat er een verloningscommissie zal worden opgericht om aan de hand van benchmarking de lonen te bepalen ten aanzien van andere vergelijkbare administraties en de private sector.

Met betrekking tot het beheer van de Japanse toren en het Chinese paviljoen, merkt de spreker op dat het beheer van deze vastgoedentiteiten reeds voor de oprichting van de Koninklijke Schenking, met name in 1908 en 1912, aan de Staat werd overgedragen.

Daarnaast bestrijdt hij met klem het idee dat bepaalde elementen van het vastgoedpatrimonium op een meer bevoorrechte manier worden behandeld. Hij benadrukt dat de aanpak ten aanzien van het volledige vastgoedpatrimonium op dezelfde manier verloopt. Hij geeft hierbij als voorbeeld de grote sommen geld, met name 200 000 euro, die thans geïnvesteerd worden in de renovatie van de daken van de vele boerderijen die deel uitmaken van het vastgoedpatrimonium. Bovendien zal de valorisatieoperatie van het vastgoedpatrimonium een belangrijke hefboom zijn om ook de vele werken in kaart te brengen teneinde het vastgoedpatrimonium in perfecte staat te behouden.

De spreker wijst er daarnaast op dat de Koninklijke Schenking ook haar maatschappelijke rol vervult. Hij verwijst hierbij naar het feit dat een aantal leegstaande panden in beheer van de Koninklijke Schenking thans

sociaux. En outre, l'orateur note que la Donation Royale effectue depuis peu des travaux de rénovation dans certains bâtiments afin de les rendre plus efficaces sur le plan énergétique.

IV. — RÉPLIQUES ET RÉPONSES SUPPLÉMENTAIRES DES ORATEURS

M. Tomas Roggeman (N-VA) demande à M. Smets où il peut trouver la base légale du fait que la Donation Royale doit investir en priorité dans les propriétés habitées par des membres de la Famille Royale. Il n'a connaissance d'aucune disposition légale prévoyant une telle priorité, surtout si elle se fait au détriment d'autres patrimoines inhabités.

En ce qui concerne l'exploitation par les autorités locales de propriétés appartenant à la Donation Royale, l'orateur se demande s'il ne serait pas plus opportun que les autorités fédérales transfèrent ces biens aux autorités locales exploitantes qui assument déjà beaucoup de coûts et d'investissements dans le cadre de l'exploitation. Il évoque par exemple les investissements considérables consentis par la commune de Nieuport pour le réaménagement du parc.

Enfin, l'orateur souligne que, sur la base de l'acte de donation de 1900 et de la loi de 1903 qui confère une base légale à cet acte, on ne peut trouver aucun argument s'opposant à l'ouverture du parc de Laeken au public. La situation est différente en ce qui concerne les possessions royales à Ostende, à Ciergnon et dans les Ardennes, pour lesquelles l'interprétation de l'usufruit est beaucoup plus limitée dans l'acte de donation. En outre, les actes parlementaires font explicitement référence au fait que le parc de Laeken peut et doit remplir une fonction importante pour l'intérêt public. Par conséquent, la Donation Royale, qui est liée par ce cadre juridique, doit se conformer à cette disposition et le parc de Laeken doit être ouvert au public.

M. Wouter Vermeersch (VB) estime qu'il appartient au Parlement de prendre des initiatives légales pour modifier le cadre légal existant dans lequel fonctionne la Donation Royale. Il se réfère à la proposition de loi que son groupe a déposée à ce sujet (DOC 55 0829/001 à 003).

Par ailleurs, l'intervenant prend acte du décalage entre les déclarations de M. Smet sur le fonctionnement du

worden geëxploiteerd in het kader van sociale huisvesting. Daarnaast merkt de spreker op dat de Koninklijke Schenking sinds kort renovatiewerken uitvoert in een aantal panden die erop gericht zijn om deze panden meer energiezuinig te maken.

IV. — REPLIEKEN EN BIJKOMENDE ANTWOORDEN VAN DE SPREKERS

De heer Tomas Roggeman (N-VA) wil graag van de heer Smets vernemen waar hij de wettelijke basis kan terugvinden van het feit dat de Koninklijke Schenking prioritair moet investeren in panden die bewoond zijn door de leden van de Koninklijke Familie. Hij heeft geen kennis van een wettelijke bepaling voor een dergelijke prioriteit zeker als dat ten koste gaat van ander patrimonium dat niet bewoond is.

Met betrekking tot de exploitatie door de lokale overheden van eigendommen van de Koninklijke Schenking, vraagt de spreker zich af of het niet meer opportuun is dat de federale overheid deze eigendommen overdraagt aan de exploiterende lokale overheden die thans reeds heel wat kosten en investeringen op zich nemen in het kader van de exploitatie. Hij verwijst hierbij onder meer naar de aanzienlijke investeringen die het stadsbestuur van Nieuwpoort heeft geleverd voor de heraanleg van het park.

Tot slot wijst de spreker erop dat op basis van de schenkingsakte uit 1900 en de wet van 1903 die aan deze akte een wettelijke basis verleent er geen enkel argument is om de het park van Laken niet open te stellen voor het publiek. Dit is in tegenstelling tot de koninklijke bezittingen in Oostende, Ciergnon en de Ardennen, waar het vruchtgebruik een veel meer beperkte invulling krijgt in de schenkingsakte. Bovendien verwijzen de parlementaire handelingen uitdrukkelijk naar het feit dat het park van Laken een belangrijke functie kan en moet vervullen voor het publieke belang. Bijgevolg dient de Koninklijke Schenking, die gebonden is door dit wettelijke kader, gevolg te geven aan deze bepaling en moet het park van Laken opengesteld worden aan het publiek.

De heer Wouter Vermeersch (VB) meent dat het de opdracht is van het Parlement om wettelijke initiatieven te nemen teneinde het bestaande wettelijke kader waarbinnen de Koninklijke Schenking opereert te wijzigen. Hij verwijst hierbij naar het wetsvoorstel dat zijn fractie hieromtrent heeft ingediend (DOC 55 0829/001 tot 003).

Daarnaast neemt de spreker acte van de discrepantie tussen de verklaringen van de heer Smet over het

conseil d'administration et les déclarations parues dans la presse à ce sujet.

L'intervenant note également qu'à l'heure actuelle, il ne peut y avoir de comptes annuels à part entière ni de comptabilité en partie double, car seuls les terrains sur lesquels se trouvent le patrimoine de la Donation Royale sont actuellement valorisés. Ce n'est qu'en 2023 que la Donation royale respectera cette obligation légale, qui est en vigueur depuis 2003. Il se réfère à la proposition de loi de son groupe dans laquelle celui-ci préconise l'établissement d'un inventaire et la tenue d'une comptabilité en partie double. En outre, la proposition de loi en question plaide également en faveur d'une composition équilibrée du conseil d'administration, dans lequel il n'y aurait plus de place pour des représentants de la Cour.

En outre, l'intervenant propose de faire payer un loyer conforme aux prix du marché pour l'occupation du patrimoine et, enfin, son groupe plaide pour un contrôle parlementaire annuel lors duquel la Donation Royale explique son fonctionnement.

M. Benoît Piedboeuf (MR) constate que l'histoire du Roi Léopold II ne cesse d'être réécrite. Il est établi qu'il a fait don de ses biens à l'État belge à travers la Donation Royale. Il est dès lors de notre devoir et de notre mission à tous de gérer au mieux cet héritage, étant donné que le grand public peut également profiter des nombreux biens légués par Léopold II. L'intervenant constate une nette amélioration du fonctionnement de la Donation Royale et il encourage dès lors l'équipe d'administrateurs actuelle à poursuivre ses travaux dans la même direction.

M. Marco Van Hees (PVDA-PTB) constate qu'un inventaire complet sera enfin dressé prochainement en passant par un marché public et que le patrimoine géré par la Donation Royale sera dès lors valorisé.

Par ailleurs, l'intervenant souligne qu'il conviendra de fournir des précisions sur les obligations incombant au propriétaire du patrimoine, à savoir la Donation Royale, et aux locataires, notamment l'instance qui exploite ou utilise une partie de ce patrimoine. Il est en particulier recommandé de fixer définitivement, sur la base de l'ensemble des documents légaux disponibles, la partie du parc de Laeken qui est effectivement attribuée à la Famille Royale et de préciser les conditions spécifiques de cette attribution.

Enfin, l'intervenant plaide en faveur d'une plus grande transparence afin de permettre au Parlement de remplir pleinement sa mission de contrôle. Il souhaiterait dès

fonctionner van de beheerraad en de verklaringen die hieromtrent zijn verschenen in de pers.

De spreker merkt bovendien op dat er thans geen sprake kan zijn van een volwaardige jaarrekening en een dubbele boekhouding omdat thans slechts de gronden waarop het patrimonium van de Koninklijke Schenking zich bevindt gevaloriseerd zijn. Pas in 2023 zal de Koninklijke Schenking deze wettelijke verplichting die sinds 2003 in voege is respecteren. Hij verwijst hierbij naar het wetsvoorstel van zijn fractie waarin zij pleit voor de opmaak van een inventaris en een dubbele boekhouding. Daarnaast wordt er in het desbetreffende wetsvoorstel ook gepleit voor een evenwichtige samenstelling van de beheerraad waarin geen plaats meer is voor vertegenwoordigers van het Koninklijk Hof.

Daarenboven pleit de spreker voor de principiële betaling van marktconforme huurgelden voor het gebruik van het patrimonium en pleit zijn fractie tot slot voor een jaarlijkse parlementaire controle waarbij de Koninklijke Schenking toelichting verschaft bij haar werking.

De heer Benoît Piedboeuf (MR) stelt vast dat geschiedenis over Koning Leopold II steeds maar opnieuw wordt geschreven. Het is een feit dat hij zijn bezittingen heeft nagelaten aan de Belgische staat via de Koninklijke Schenking. Het is dan ook de plicht en de opdracht van ons allen om deze erfenis zo goed mogelijk te beheren waarbij ook het brede publiek kan genieten van de vele bezittingen die Leopold II heeft nagelaten. Hij stelt vast dat de werking van de Koninklijke Schenking sterk verbeterd is en hij moedigt de huidige bestuursploeg dan ook aan om op de ingeslagen weg verder te werken.

De heer Marco Van Hees (PVDA-PTB) stelt vast dat er binnen afzienbare tijd en via een openbare aanbesteding eindelijk werk zal gemaakt worden van een volwaardige inventaris en dus valorisatie van het patrimonium dat onder het beheer van de Koninklijke Schenking valt.

Daarnaast merkt de spreker op dat er meer opheldering moet verschaft worden ten aanzien van de verplichtingen van de eigenaar van het patrimonium, *in casu* de Koninklijke Schenking, en de huurders, met name die instantie die een deel van het patrimonium uitbaat of gebruikt. In het bijzonder is het aangewezen om definitief te beslechten, op basis van alle wettelijke stukken die voorhanden zijn, welk deel van het park van Laeken effectief is toegewezen aan de Koninklijke Familie en onder welke specifieke voorwaarden deze toewijzing is gebeurd.

Tot slot pleit de spreker voor meer transparantie zodat het Parlement haar controlerol ten volle kan opnemen. Hij wil dan ook graag vernemen op welke wijze

lors savoir de quelle manière les parlementaires pourront avoir accès à tous les documents nécessaires relatifs à la Donation Royale afin de pouvoir exercer convenablement cette mission de contrôle.

M. Christian Leysen (Open Vld) constate que les bonnes questions ont été posées et que les attentes ont été formulées. En résumé, il reste beaucoup de choses à faire et l'intervenant souhaite bonne chance à la Donation Royale dans le cadre de la mise en œuvre des nombreux projets. Il attend avec impatience la prochaine rencontre au sein de cette commission.

M. Fabrice Carton, administrateur délégué ad interim de la Donation Royale, souhaite rapidement revenir sur l'historique du parc de Laeken, précisant que celui-ci est détenu par deux propriétaires: la Donation Royale et la Régie des Bâtiments. Ces deux institutions possèdent une partie déterminée du domaine, raison pour laquelle certains frais sont pris en charge par la Régie des Bâtiments ou par la Donation Royale.

En outre, l'orateur souligne que les experts en la matière estiment qu'une comptabilité en partie double répondant aux normes IPSAS a bel et bien été déposée. Un des principes IPSAS prévoit que, lorsqu'une entreprise passe d'une comptabilité de caisse à une comptabilité en partie double, elle dispose de trois ans pour valoriser ses actifs immobiliers. Dans un premier temps, la Donation Royale a déjà déterminé la valeur de son patrimoine forestier. Au cours des prochaines années, les autres entités immobilières seront systématiquement valorisées.

Le rapporteur,

Christian LEYSEN

La présidente,

Marie-Christine MARGHEM

de parlementsleden toegang kunnen hebben tot alle noodzakelijke documenten betreffende de Koninklijke Schenking teneinde deze controlerol naar behoren te kunnen uitoefenen.

De heer Christian Leysen (Open Vld) stelt vast dat de juiste vragen werden gesteld en dat het verwachtingspatroon werd geformuleerd. Kortom, er is heel wat werk aan de winkel en hij wenst het bestuur van de Koninklijke Schenking veel succes bij de uitvoering van de vele plannen. Hij kijkt alvast uit naar de volgende ontmoeting in deze commissie.

De heer Fabrice Carton, afgevaardigde-beheerder a.i. van de Koninklijke Schenking, wenst kort in te haken op de historiek omtrent het park van Laken. Hij merkt op dat er twee eigenaars zijn met name de Koninklijke Schenking en de Regie der Gebouwen. Beide zijn eigenaars van een welbepaald deel van het domein. Dat is dan ook de reden waarom bepaalde kosten al dan niet worden vergoed door de Regie der Gebouwen of door de Koninklijke Schenking.

Daarnaast stipt de spreker aan dat er volgens de experts ter zake wel degelijk een dubbele boekhouding is neergelegd die aan de IPSAS-normen beantwoordt. Een van de IPSAS-beginselen bestaat erin dat, met name wanneer een onderneming van een kasboekhouding naar een dubbele boekhouding evolueert, zij drie jaar de tijd heeft om haar vastgoedactiva te valoriseren. In een eerste fase heeft de Koninklijke Schenking reeds de waarde van haar bosbestand bepaalt. In de loop van de komende jaren zullen stelselmatig de andere vastgoedentiteiten gevaloriseerd worden.

De rapporteur,

Christian LEYSEN

De voorzitter,

Marie-Christine MARGHEM